Istotne postanowienia umowy (kosztorys - wielokrotna płatność)

U M O W A Nr .....

zawarta w Piotrkowie Trybunalskim w dniu .....2019 r. pomiędzy

Miastem Piotrków Trybunalski
97-300 Piotrków Trybunalski, Pasaż Karola Rudowskiego 10 reprezentowanym przez :

……..

zwanym w dalszej części umowy **ZAMAWIAJĄCYM**, a
firmą **.....**
z siedzibą w .....
działającą na podstawie .....
reprezentowaną przez .....

zwaną w dalszej treści umowy **WYKONAWCĄ.**

W rezultacie dokonania przez Zamawiającego wyboru oferty w przetargu nieograniczonym została zawarta umowa o następującej treści:

§ 1
Przedmiot umowy

1. Wykonawca przyjmuje do wykonania przedmiot zamówienia, tj.: **budowę kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na Osiedlu Piaskowa w ramach zadania „Budowa infrastruktury w rejonie ulicy Piaskowej".**
2. **Opis przedmiotu zamówien**ia zawarty został w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ), w tym: w projektach budowlanych oraz specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych (STWiORB), stanowiących integralną część umowy.
3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać wszystkie opisane dokumentacją projektową oraz Specyfikacjami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (STWiORB) roboty budowlane, niezbędne do realizacji przedmiotu umowy.
4. Wykonawca zobowiązuje się do **realizacji robót zamiennych** w stosunku do robot budowlanych opisanych w projekcie budowlanym, jeżeli ich wykonanie okaże się **konieczne dla realizacji umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej.**
5. Wykonanie przedmiotu zamówienia obejmuje również **inne niż roboty budowlane czynności w szczególności:**

1) Wykonanie **niezbędnych badań i sprawdzeń** (potwierdzonymi protokołami),
2) zapewnienie **kompleksowej obsługi geodezyjnej z inwentaryzacją powykonawczą włącznie,**
3) sporządzenie i umieszczenie na terenie budowy, w miejscach uzgodnionych z Inspektorem nadzoru inwestorskiego, **2 banerów – wzór banera w załączeniu**,
4) sporządzenie **dokumentacji powykonawczej** w **2 egzemplarzach** dla każdej branży,
5) **zorganizowanie nadzoru przyrodniczego, pod kątem gniazdowania ptaków, w czasie prowadzenia wycinki drzew.**

6. **Załącznikami do niniejszej umowy są:**

1) zaakceptowany **harmonogram rzeczowo-finansowy**, tj.; sporządzane przez Wykonawcę zestawienie określające w porządku chronologicznym ramy czasowe wykonania poszczególnych części (etapów) i rodzajów robót objętych przedmiotem umowy, wraz z szacunkiem ich przerobu. **Zmiana postanowień harmonogramu** rzeczowo-finansowego będzie mogła nastąpić jedynie w uzasadnionych przypadkach, za zgodą Zamawiającego, **z zastrzeżeniem § 4 ust. 6.** Zmiana powyższa nie stanowi istotnej zmiany umowy, o której mowa w art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych. W przypadku zmiany harmonogramu rzeczowo-finansowego w imieniu Zamawiającego działać będzie Dyrektor Biura Inwestycji i Remontów.
2) **kosztorys ofertowy** opracowany metodą kalkulacji uproszczonej,
3) **polisa OC**, o której mowa w § 6.

7. Dokumentacja powykonawcza (**w tym: inwentaryzacja powykonawcza i końcowe rozliczenie całości wykonanych robót oraz załączniki poszczególnych branż w zakresie ilości wykonanych robót – z zaznaczeniem zakresu wykonane przez podwykonawców oraz dalszych podwykonawców)** zostanie przekazana Zamawiającemu, celem jej sprawdzenia, nie później niż w dniu zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego.

§ 2

Termin realizacji

1. **Termin rozpoczęcia realizacji przedmiotu** umowy – w dniu przekazania terenu budowy.
2. **Termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy, przewidziany na: 3 miesiące, nastąpi jeżeli zostaną** dokonane następujące czynności: wykonanie pełnego zakresu zamówienia (w tym, m.in.: robót budowlanych, robót towarzyszących, wymaganych prób i sprawdzeń, prac porządkowych), potwierdzone wpisem do dziennika budowy i zgłoszeniem budowy do odbioru końcowego oraz przekazaniem dokumentacji powykonawczej zgodnie z § 1 ust. 7 niniejszej umowy jeżeli dokonany zostanie odbiór końcowy (a odbiór ten zostanie dokonany bez istotnych wad lub z istotnymi wadami, nienadającymi się do poprawienia, jeżeli nie uniemożliwiają one korzystanie z przedmiotu umowy).

§ 3

Zobowiązania Zamawiającego

Zamawiający zobowiązuje się do:

1) **protokolarnego przekazania** Wykonawcy terenu budowy w terminie do **7 dni** od dnia zawarcia umowy, pod warunkiem zaakceptowania przez Zamawiającego przedłożonego harmonogramu rzeczowo – finansowego,
2) **przekazania** dokumentacji projektowej, STWiORB i dziennika budowy,
3) **zapewnienia** nadzoru inwestorskiego i w razie potrzeby nadzoru autorskiego,
4) **przystąpienia** do odbiorów wskazanych w umowie,
5) **zapłaty** należnego wynagrodzenia.

§ 4

Zobowiązania Wykonawcy

1. Wykonawca oświadcza, że w celu realizacji umowy zapewni odpowiednie **zasoby techniczne oraz personel** posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz **wymagane uprawnienia**, w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu umowy, zgodnie ze złożoną ofertą.
2. Wykonawca oświadcza, że posiada **wiedzę i doświadczenie** wymagane do realizacji robót budowlanych będących przedmiotem umowy.

3. Wykonawca oświadcza, że dysponuje **odpowiednimi środkami finansowymi** umożliwiającymi wykonanie przedmiotu umowy.
4. Wykonawca oświadcza, że **podmiot trzeci** …… na zasoby którego Wykonawca powoływał się składając ofertę, celem wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, będzie realizował przedmiot umowy w zakresie …… .
   W przypadku zaprzestania wykonywania umowy przez ten podmiot, z jakichkolwiek przyczyn, w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełniania przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przy udziale podmiotu trzeciego, po uprzednim uzyskaniu zgody Zamawiającego.
5. **W ramach wykonywania przedmiotu zamówienia Wykonawca zobowiązuje się w szczególności do:**

1) **wykonania przedmiotu umowy** zgodnie ze złożoną ofertą, harmonogramem rzeczowo-finansowym i opisem przedmiotu zamówienia, w tym: specyfikacją istotnych warunków zamówienia, dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych, kosztorysem ofertowym, oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującego i zasadami wiedzy technicznej,
2) wykonania **prac przygotowawczych**, wykonania wszystkich **robót towarzyszących**, niezbędnych do kompleksowej realizacji przedmiotu umowy,
3) **zorganizowania terenu budowy** i jego zaplecza oraz wykonania jego **oznakowania i zabezpieczenia** (w szczególności przed dostępem osób nieupoważnionych), zapewnienia we własnym zakresie **dostawy mediów** (w szczególności wody i prądu), wykonania tymczasowych przyłączy i zamontowania liczników oraz **ochrony mienia** znajdującego się na terenie robót,
4) **utrzymania ładu i porządku** na terenie budowy i bezpośrednim sąsiedztwie (w tym bieżące utrzymywanie czystości przyległych do budowy ulic od zanieczyszczeń powstałych w związku z realizacją robót), a po zakończeniu robót usunięcia poza teren budowy wszelkich maszyn, urządzeń i materiałów, a także tymczasowego zaplecza oraz **pozostawienia** całego terenu robót oraz terenów przyległych **w stanie uporządkowanym, a zwłaszcza** odtworzenia do stanu pierwotnego nawierzchni dróg, po których odbywał się transport materiałów budowlanych (w przypadku uszkodzeń powstałych w związku z realizacją zamówienia),
5) **wywozu i ewentualnej utylizacji** wszelkich **odpadów** pochodzących z budowy w sposób wynikający z obowiązujących przepisów wraz z ponoszeniem kosztów z tym związanych, (**materiały pochodzące z rozbiórki i wycinki** będą stanowić własność wykonawcy),
6) **zawiadamiania** Zamawiającego o **dacie przeprowadzenia koniecznych prób i sprawdzeń** nie później niż na **3 dni** przed ich planowanym terminem,
7) prowadzenia **dokumentacji budowy**, w tym prowadzenia na bieżąco **dziennika budowy** i jego przechowywania na terenie budowy wraz z protokółami odbioru, książką obmiaru i dokumentami badań i sprawdzeń,
8) **zorganizowania i kierowania budową** w sposób zgodny z umową, obowiązującymi przepisami, w tym przepisami bhp, przepisami p.poż.,
9) **realizacji zaleceń** Zamawiającego/inspektora nadzoru inwestorskiego **wpisanych do dziennika budowy,**
10) **inwentaryzacji stanu nieruchomości** (w tym stanu technicznego budynków) znajdujących się w strefie oddziaływania robót (w tym wykonania dokumentacji fotograficznej),
11) **informowania** (ze stosownym wyprzedzeniem) mieszkańców nieruchomości sąsiadujących z terenem budowy, **w szczególności ul. Piaskowej o terminach prowadzenia robót budowlanych** (rozpoczęcie i planowane zakończenie) w rejonie ich zamieszkania oraz **minimalizowania**, w miarę możliwości, **uciążliwości** wywołanych przez prowadzone roboty, w szczególności: roboty należy prowadzić w sposób zapewniający **ciągły dostęp pieszy do posesji**,
12) **zabezpieczenia** przed uszkodzeniami **drzew i krzewów**, nie przeznaczonych do wycinki, w szczególności:

a) podczas prac z użyciem sprzętu **pnie drzew oraz korony** winny być zabezpieczone przed urazami mechanicznymi (w przypadku pni – palisadą z desek),
b) w pasie o szerokości rzutu korony drzew **wykopy** należy wykonać z należytą ostrożnością, aby nie uszkodzić korzeni nośnych drzew, **strefa korzeni włośnikowych** może być zredukowana podczas prac o powierzchnię nie większą niż 30%,
c) **odsłonięte korzenie o średnicy ponad 25 mm** należy bezwzględnie zabezpieczyć przed wysychaniem, np. jutą zwilżoną wodą,
d) **grunt**, którym zasypywany będzie wykop, należy **zagęścić pod korzeniami** w taki sposób, aby nie spowodować wygięcia, zmiażdżenia lub przerwania korzenia podczas dalszego zagęszczenia gruntu ponad nim,
e) konieczne **usunięcie fragmentu korzenia** należy wykonać cięciem prostopadłym do długości w celu utworzenia minimalnej powierzchni rany, powierzchnię rany zabezpieczyć,
f) **nie należy** wykonywać **prac przy odsłoniętych korzeniach** drzew podczas mrozu, pełnego nasłonecznienia i suszy,

13) **zabezpieczenia istniejącego uzbrojenia** rurami osłonowymi (oraz bieżące ich inwentaryzowanie na trasie budowanych sieci),
14) wykonanie **stabilizacji na długości 50 cm wokół studni** do wysokości warstwy ścieralnej (w tych miejscach zastępuje ona warstwę kruszywa),
15) przeprowadzenie kamerą inspekcyjną **inspekcji wszystkich wykonanych kanałów i przykanalików** po ich ułożeniu oraz dodatkowo przed wykonywaniem warstw bitumicznych.

6. Inspektor nadzoru inwestorskiego ma prawo wydawania Wykonawcy **na piśmie uzgodnionych z Zamawiającym poleceń** dotyczących w szczególności: **zmniejszenia lub zwiększenia ilości robót budowlanych** stosownie do potrzeb realizacji przedmiotu umowy lub pominięcie poszczególnych robót budowlanych, opisanych w dokumentacji projektowej, a także **zmianę kolejności wykonywania robót budowlanych**, określonej harmonogramem rzeczowo–finansowym, jeżeli zmiana ta jest **zasadna** dla realizacji umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i **nie stanowi** ona istotnego odstępstwa od projektu budowlanego.
7. Inspektor nadzoru inwestorskiego będzie miał **prawo wstrzymania dalszych robót budowlanych** w przypadku rażącej niezgodności działań Wykonawcy z postanowieniami niniejszej umowy.

§ 5

Personel

1. Wykonawca zobowiązuje się, że **wszystkie czynności** określone w Opisie Przedmiotu Zamówienia jako wymagane do wykonania przez osoby **zatrudnione na podstawie umowy o pracę** – zarówno wykonywane na rzecz wykonawcy jak i podwykonawców będą wykonywane przez **osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę**.
2. Osoby zaangażowane do wykonania robót będą nosiły na terenie budowy **oznaczenia identyfikujące podmioty,** które je zatrudniły oraz posiadały **dokumenty** pozwalające na ich identyfikację.
3. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do zgłoszenia uwag, zastrzeżeń albo do wystąpienia do Wykonawcy z **żądaniem usunięcia określonej osoby**, spośród personelu Wykonawcy lub jego Podwykonawcy, która **pomimo udzielonego jej upomnienia:**

1) uporczywie wykazuje rażący brak staranności,
2) wykonuje swoje obowiązki w sposób niekompetentny lub niedbały,
3) nie stosuje się do postanowień umowy lub poleceń inspektora nadzoru,
4) stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia lub ochrony środowiska, w szczególności narusza zasady bhp oraz przepisy ppoż.

4. Na każde **żądanie inspektora** nadzoru inwestorskiego, Wykonawca przedstawi na budowie **dokumenty potwierdzające odbycie przez pracowników odpowiednich szkoleń** z zakresu

bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności: szkoleń stanowiskowych, szkoleń dotyczących obsługi i eksploatacji urządzeń budowy oraz postępowania z niebezpiecznymi materiałami.

5. Wykonawca jest zobowiązany do przekazania inspektorowi nadzoru inwestorskiego **listy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę** (zarówno przez Wykonawcę jak i Podwykonawców) zaangażowanych do wykonywania czynności na terenie budowy – przed ich przystąpieniem do tych czynności. Wykonawca ma **obowiązek** dysponowania do wglądu inspektora nadzoru inwestorskiego umowami o pracę pracowników wskazanych na ww. listach.
6. Zamawiający ma prawo żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania wymogu wskazanego w ust.1 oraz żądania **oświadczeń i dokumentów** w zakresie potwierdzenia spełniania tego wymogu i dokonywania ich oceny.
7. W każdym przypadku zażądania przez Zamawiającego umów o pracę osób zaangażowanych w realizację zamówienia - będą one przekazywane **wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków (jeżeli został sporządzony)** w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem. Każda kopia umowy powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL). Imię i nazwisko pracownika lub świadczeniodawcy nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy i wymiar etatu (w przypadku umów o pracę) powinny być możliwe do zidentyfikowania.

§ 6

Ubezpieczenie budowy

1. Wykonawca zobowiązany jest do posiadania **ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej** (odpowiedzialność kontraktowa i deliktowa) przez cały okres realizacji przedmiot zamówienia, obejmujące swoim zakresem co najmniej szkody poniesione przez osoby trzecie, a także Zamawiającego oraz przedstawicieli i pracowników zamawiającego i wykonawcy w wyniku śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia (**szkoda osobowa**) lub w wyniku utraty, uszkodzenia lub zniszczenia mienia (**szkoda rzeczowa**), powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych oraz innych prac objętych przedmiotem umowy, w tym także z ruchem pojazdów mechanicznych, **na kwotę nie mniejszą niż cena ofertowa brutto** i przedstawienia Zamawiającemu **kopii polisy ubezpieczenia OC wraz z dowodami opłacenia składek (dla których minął termin płatności) przed podpisaniem umowy.**
2. Wykonawca obowiązany jest przedkładać Zamawiającemu **kopie dokumentów potwierdzających ciągłość posiadania powyższego ubezpieczenia**, w tym dowodów uiszczenia składek na następne okresy płatności w terminie **21 dni** po upływie terminu obowiązywania polisy OC lub zapłaty kolejnej składki**.**

§ 7

Wymogi dotyczące materiałów

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z **materiałów własnych**, spełniających wymogi określone przez Zamawiającego w SIWZ.
2. Zastosowane materiały, o których mowa w ust. 1, powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie zgodnie z przepisami prawa, zapisami specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz STWiORB. **Atesty należy dostarczyć Zamawiającemu przed wbudowaniem materiałów.**
3. Wykonawca ponosi całkowitą odpowiedzialność za jakość materiałów użytych do realizacji przedmiotu umowy. Nie dopuszcza się stosowania **materiałów zamiennych** bez pisemnej zgody Zamawiającego, innych niż I gatunku i spełniających wymogi wskazane w SIWZ.

4. Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów stosowne **dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań**, o których mowa w ust. 2.

5. Zamawiający **zatwierdzi, bądź odmówi zatwierdzenia** przedłożonych dokumentów dotyczących jakości wbudowywanych wyrobów budowlanych, niezwłocznie po ich przekazaniu przez Wykonawcę, jednak nie później niż w ciągu **3 dni roboczych** od dnia ich przekazania.

§ 8

Przedstawiciele stron na budowie

1. Zamawiający powołuje **inspektora nadzoru inwestorskiego**:
   …….
2. Wykonawca ustanawia kierownika budowy **……**
   posiadającego uprawnienia budowlane nr ..... nr wpisu do OIIB ……
3. Wykonawca zobowiązuje się, że osoby wskazane przez niego w ofercie jako **kluczowy personel** będą pełniły swoje obowiązki przez cały czas wykonywania przypisanego im zakresu robót. W szczególności Wykonawca ma obowiązek zapewnienia **stałej obecności kierownika budowy** na jej terenie podczas wykonywania robót i innych czynności wchodzących w skład zamówienia.
4. **Zastępstwo** (czasowe lub stałe) osób wskazanych jako kluczowy personel w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia może nastąpić jedynie za uprzednią zgodą Zamawiającego i musi być zgodne z treścią złożonej oferty Wykonawcy lub osoby te muszą spełniać wymogi określone w SIWZ.
5. Zamawiający może także żądać od Wykonawcy **zmiany** osoby wchodzącej w skład **kluczowego personelu** jeśli uzna, że nie wykonuje należycie swoich obowiązków. Wykonawca obowiązany jest dokonać zmiany tych osób w terminie nie dłuższym niż **14 dni** od daty złożenia wniosku przez Zamawiającego.
6. **Zmiana osób stanowiących kluczowy personel nie stanowi istotnej zmiany treści niniejszej umowy.**

§ 9

Wynagrodzenie

1. Wynagrodzenie ma **charakter kosztorysowy** i zostanie wyliczone zgodnie z zasadami określonymi umową.
2. Strony ustalają **szacunkowe wynagrodzenie Wykonawcy** za wykonanie przedmiotu umowy, zgodnie z **kosztorysem ofertowym** Wykonawcy, na kwotę brutto w wysokości …….. zł (słownie złotych: ……..) wraz z podatkiem od towarów i usług (VAT) w wysokości … %,
3. **Ostateczna wysokość wynagrodzenia** za wykonanie przedmiotu zamówienia będzie określona w oparciu o faktycznie zrealizowany zakres robót, wynikający z protokołu końcowego odbioru robót.

§10

Płatności

1. Rozliczenie za wykonanie odebranych robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy będzie dokonywane na podstawie **faktur VAT częściowych i faktury VAT końcowej** (ewentualnie potwierdzonej za zgodność kopii rachunku lub faktury VAT, o których mowa w **§ 11 ust. 5** niniejszej umowy).
2. **Płatnikiem faktur** będzie Miasto Piotrków Trybunalski, Pasaż Karola Rudowskiego 10, 97-300 Piotrków Trybunalski, NIP – 771-27-98-771.
3. **Płatności** będą realizowane w terminie nie dłuższym niż **21 dni kalendarzowych** od daty otrzymania przez Zamawiającego **prawidłowo wystawionej** przez Wykonawcę faktury lub

rachunku. Przez **dzień zapłaty** rozumie się datę polecenia przez Zamawiającego przelewu należnej kwoty wynagrodzenia.

4. Wynagrodzenie będzie wpłacane przez Zamawiającego, w **złotych polskich**, **na konto bankowe Wykonawcy, prowadzone przez bank ……. o numerze …… (**lub na konto bankowe Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy w przypadku zapłaty bezpośredniej, o której mowa w § 11). **Zmiana numeru konta bankowego Wykonawcy lub zawarcie przez Wykonawcę umowy obejmującej przelew wierzytelności (cesja), powodujące zmianę numeru konta bankowego, będzie wymagało aneksu do umowy w formie pisemnej zastrzeżonej pod rygorem nieważności.**
5. Wynagrodzenie należne Wykonawcy zostanie ustalone z zastosowaniem **stawki VAT** obowiązującej w chwili powstania obowiązku podatkowego. **Zmiana wynagrodzenia brutto** w tym zakresie stanowi nieistotną zmianę umowy w rozumieniu art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych.
6. **Wynagrodzenie** będzie rozliczane **fakturami częściowymi**, wystawianymi w ilości ustalonej w oparciu o zaakceptowany harmonogram rzeczowo – finansowym oraz fakturą końcową o wartości nie niższej niż **10 %** kwoty szacunkowego wynagrodzenia.
7. Wszystkie **płatności częściowe** będą dokonywane powykonawczo, na podstawie **zestawienia wartości odebranych robót budowlanych,** na kwoty potwierdzone przez inspektora nadzoru inwestorskiego, z zastrzeżeniem potrąceń wynikających z umowy lub przepisów prawa.
8. Jeżeli **roboty** wynikające z **§ 1 ust. 4** nie odpowiadają opisowi pozycji w kosztorysie ofertowym **wynagrodzenie** Wykonawcy za wykonanie robót budowlanych zostanie ustalone z zastosowaniem następujących zasad:

1) jeżeli roboty wynikające z § 1 ust. 4 nie odpowiadają opisowi pozycji w kosztorysie ofertowym, ale jest **możliwe ustalenie nowej ceny na podstawie ceny jednostkowej z kosztorysu ofertowego** poprzez interpolację, Wykonawca jest zobowiązany do wyliczenia ceny taką metodą i przedłożenia wyliczenia inspektorowi nadzoru inwestorskiego,
2) jeżeli **nie można wycenić tych robót z zastosowaniem metody określonej w pkt 1)** Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji inspektora nadzoru inwestorskiego kalkulację ceny jednostkowej tych robót z uwzględnieniem cen czynników produkcji nie wyższych od średnich cen publikowanych w wydawnictwach branżowych (np. SEKOCENBUD, Orgbud, Intercenbud, itp.) dla województwa, w którym roboty są wykonywane, aktualnych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym kalkulacja jest sporządzana,
3) Wykonawca dokona wyliczeń określonych w pkt 1) i/lub 2) oraz przedstawi je Zamawiającemu **za pośrednictwem inspektora nadzoru inwestorskiego** w celu zatwierdzenia wysokości wynagrodzenia za przedmiotowe roboty co najmniej na **3 dni robocze przed rozpoczęciem** tych robót,
4) jeżeli **kalkulacja** przedłożona przez Wykonawcę do zatwierdzenia Zamawiającemu zgodnie z pkt 3) będzie wykonana **niezgodnie z zasadami określonymi umową** Zamawiający wprowadzi **stosowną korektę kalkulacji**, stosując zasady określone w umowie.

9. W celu dokonania **rozliczenia dla płatności częściowej** Wykonawca przedstawi każdorazowo inspektorowi nadzoru inwestorskiego, **zestawienie ilości i wartości wykonanych robót budowlanych**. Zestawienie stanowić będzie **iloczyn** ilości ujętych w księdze obmiaru robót oraz odpowiadających im cen jednostkowych ujętych w odpowiednich pozycjach kosztorysu ofertowego albo ustalonych zgodnie ust. 8.
10. **W zestawieniu będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców**.
11. Inspektor nadzoru inwestorskiego dokona **sprawdzenia ww. zestawienia** pod względem jego rzetelności i poprawności w terminie **5 dni roboczych** od dnia otrzymania. W przypadku **uzasadnionych wątpliwości** inspektor nadzoru inwestorskiego wezwie Wykonawcę do złożenia wyjaśnień lub uzupełnień zestawienia. W przypadku braku współpracy Wykonawcy w ww. zakresie

inspektor nadzoru inwestorskiego będzie miał prawo, w porozumieniu z Zamawiającym dokonać samodzielnie **korekty zestawienia** w oparciu o zapisy umowy.

12. Po dokonaniu sprawdzenia ww. zestawienia i braku zastrzeżeń do jego treści, inspektor nadzoru inwestorskiego **potwierdzi** kwotę należną do zapłaty Wykonawcy oraz niezwłocznie przekaże Zamawiającemu pisemną informację o zaakceptowaniu rozliczenia, wraz z wysokością należnego Wykonawcy wynagrodzenia. **Potwierdzenie kwoty należnej będzie stanowiło podstawę do wystawienia przez Wykonawcę faktury częściowej.**
13. **Rozliczenie końcowe** robót nastąpi **fakturą końcową**, wystawioną na podstawie potwierdzonego przez inspektora nadzoru inwestorskiego **końcowego rozliczenia całości wykonanych robót**, potwierdzonego protokołem odbioru końcowego. **W zestawieniu będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców.**
14. Potwierdzone **rozliczenie** stanowić będzie **załącznik do protokołu odbioru końcowego.**
15. Wykonawca nie może przenosić na osoby trzecie, zarówno w całości jak i w części, jakichkolwiek praw lub obowiązków wynikających z niniejszej Umowy, w tym również **roszczenia o zapłatę wynagrodzenia**, chyba że uprzednio uzyska na to **zgodę Zamawiającego na piśmie.**
16. W przypadku wyrażenia **zgody na cesję wierzytelności (faktoring)**, Wykonawca wraz z każdą fakturą VAT, złoży **oświadczenie, że zawarta umowa cesji obowiązuje**, a Zamawiający jest uprawniony do żądania potwierdzenia obowiązywania umowy cesji (faktoringu) na dzień dokonywania płatności.

§ 11

Płatności bezpośrednie

1. W terminie **7 dni** przed upływem terminu **zapłaty faktury częściowej lub końcowej** Wykonawca oraz Podwykonawcy, którzy część robót zlecili dalszym Podwykonawcom przedstawią, za pośrednictwem Wykonawcy, **dowody zapłaty** (poświadczone za zgodność z oryginałem kopie faktur lub rachunków, na podstawie których zapłata tego wynagrodzenia została dokonana)Podwykonawcom (dalszym Podwykonawcom) wymagalnego wynagrodzenia za roboty objęte daną fakturą.
2. W przypadku **faktury końcowej** oprócz dowodów zapłaty zostaną złożone **pisemne oświadczenia Podwykonawców, dalszych Podwykonawców o całkowitym rozliczeniu** za wykonane roboty, według wzoru załączonego do niniejszej umowy.
3. Jeżeli Wykonawca **nie przedstawi kompletu dokumentów**, określonych w ust. 1 lub 2, Zamawiający będzie uprawniony do **wstrzymania wypłaty** należnego wynagrodzenia, w części równej **sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty**, do czasu przedłożenia przez Wykonawcę wymaganych dokumentów oraz naliczenia kary umownej wskazanej w § 14 umowy. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań umownych nie stanowi niedotrzymania przez Zamawiającego terminu płatności wynagrodzenia i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek.
4. W przypadku **uchylenia się** Wykonawcy, Podwykonawcy, dalszego Podwykonawcy od obowiązku **zapłaty wynagrodzenia** za wykonane roboty, usługi lub dostawy swojemu zaakceptowanemu przez Zamawiającego, Podwykonawcy, Zamawiający dokona **bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia** niezaspokojonemu Podwykonawcy na zasadach określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz postanowień niniejszej umowy.
5. W przypadku wskazanym w ust. 4 Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca będzie mógł zwrócić się do Zamawiającego z **pisemnym żądaniem zapłaty** należnego wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego. Wraz z żądaniem bezpośrednie zapłaty zostanie doręczona **kopia faktury lub rachunku** Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wraz z potwierdzoną za zgodność z oryginałem **kopią protokołu odbioru** robót budowlanych, lub potwierdzeniem odbioru dostaw lub usług.

6. Zamawiający **niezwłocznie po zgłoszeniu żądania** dokonania płatności bezpośredniej **zawiadomi** Wykonawcę o żądaniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy oraz **wezwie** Wykonawcę do zgłoszenia **pisemnych uwag** dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, w terminie **nie krótszy niż 7 dni** od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania.
7. W przypadku **niezgłoszenia** przez Wykonawcę **pisemnych uwag** w wyznaczonym terminie lub **uznaniu ww. uwag za niezasadne** oraz po rozpatrzeniu żądania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy Zamawiający **potwierdzi na piśmie uznanie płatności bezpośredniej za zasadne.**
8. Zamawiający dokona **bezpośredniej płatności** na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w terminie **21 dni** od dnia **pisemnego potwierdzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przez Zamawiającego** uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną. **Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu uchybienia terminowi zapłaty**.
9. **Dokonanie bezpośredniej** płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy lub ważne złożenie kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia z tytułu bezpośredniej płatności do depozytu sądowego, skutkuje **umorzeniem wierzytelności** przysługującej Wykonawcy od Zamawiającego z tytułu wynagrodzenia do wysokości kwoty odpowiadającej dokonanej płatności.

§ 12

Podwykonawcy

1. Wykonawca powierzy podwykonawcom wykonanie następujących części zamówienia:……..
2. Wykonawca jest **odpowiedzialny** za działania lub zaniechania Podwykonawcy, jego przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania i zaniechania.
3. Zamawiający może **zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z terenu budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego**, lub może usunąć takiego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
4. Zamawiający, może **żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy** od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę z Terenu budowy, jeżeli działania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na Terenie budowy **naruszają postanowienia niniejszej umowy**, **przepisy BHP i p.poż**.
5. **Umowy z Podwykonawcami, muszą być zawierane w formie pisemnej zastrzeżonej pod rygorem nieważności.**
6. Wykonawca oraz Podwykonawca zamierzający zlecić część robót dalszemu Podwykonawcy ma **obowiązek przedłożyć** Zamawiającemu **projekt umowy o podwykonawstwo,** której przedmiotem są roboty budowlane, a także projektu jej zmiany. Wraz projektem umowy (zmiany) Wykonawca przedłoży **kosztorys ofertowy** Podwykonawcy nawiązujący do pozycji kosztorysowych przedstawionych w kosztorysie ofertowym Wykonawcy. W przypadku, gdy **ceny poszczególnych pozycji wskazanych w kosztorysie Podwykonawcy będą wyższe niż w kosztorysie ofertowym Wykonawcy odpowiedzialność Zamawiającego zostaje ograniczona**

zgodnie z art. 647[1] § 3 K. c. do wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy za te roboty.

7. Jeżeli Zamawiający, w terminie **30 dni** od przedstawienia mu przez wykonawcę projektu umowy z podwykonawcą lub projektu jej zmiany **nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń**, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy.
8. **Umowa z Podwykonawcą musi określać w szczególności:**

1) **termin zapłaty** wynagrodzenia nie dłuższy niż 14 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy roboty budowlanej,
2) **zakres robót** do wykonania przez podwykonawcę, sposób realizacji, wymogi dotyczące zastosowanych materiałów, personelu, zasady odbioru, które nie mogą być sprzeczne z umową zawartą z Zamawiającym,
3) **termin realizacji** robót objętych umową, przy czym termin ten nie może przekraczać terminu realizacji zamówienia określonego w umowie z Zamawiającym,
4) **obowiązek zatrudnienia personelu na umowę o pracę** wraz z zapisami dotyczącymi możliwości kontroli przez Zamawiającego oraz określenie kar umownych za jego nieprzestrzeganie,
5) **wysokość wynagrodzenia** podwykonawcy za wykonanie zakresu robót, stanowiącego przedmiot umowy,
6) wskazanie **numeru konta bankowego Podwykonawcy** (dalszego Podwykonawcy) na które zostanie dokonany przelew wynagrodzenia. Zmiana konta bankowego Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy) będzie wymagała aneksu do umowy w formie pisemnej zastrzeżonej pod rygorem nieważności.

9. **Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:**

1) **uzależniających** uzyskanie przez Podwykonawcę **płatności** od Wykonawcy od zapłaty przez Zamawiającego Wykonawcy wynagrodzenia obejmującego zakres robót wykonanych przez Podwykonawcę,
2) **uzależniających zwrot** Podwykonawcy **kwot zabezpieczenia** przez Wykonawcę, od zwrotu zabezpieczenia wykonania umowy przez Zamawiającego Wykonawcy,
3) **sprzecznych** z postanowieniami umowy zawartej z Wykonawcą lub sprzecznych z obowiązującymi przepisami prawa.

10. Wykonawca oraz Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o roboty budowlane lub aneks do ww. umowy z **dalszym Podwykonawcą** przedkłada projekt umowy lub aneksu Zamawiającemu. Zamawiający ma prawo zgłosić zastrzeżenia do projektu umowy w terminie **30 dni** od jej otrzymania.
11. Powierzenie realizacji zadań innemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego umowa o podwykonawstwo, lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową wymaga **ponownej akceptacji Zamawiającego**. Do zmian istotnych postanowień umów o podwykonawstwo, stosuje się procedurę przewidzianą w niniejszym paragrafie.
12. **Po akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo**, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, Wykonawca przedłoży **poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy** o podwykonawstwo lub jej zmiany, najpóźniej w terminie **7 dni** od dnia zawarcia tej umowy (zmiany). Zamawiający traci uprawnienie do wniesienia do niej **sprzeciwu** po upływie **7 dni** od dnia jej złożenia przez Wykonawcę.
13. Wykonawca, jest zobowiązany do każdorazowego przedkładania Zamawiającemu najpóźniej w terminie **7 dni** od dnia zawarcia poświadcz**onej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo** (lub jej zmiany), której przedmiotem są **dostawy lub usługi, c**elem weryfikacji lub zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z zapisami ustawy Prawo zamówień publicznych.
14. Do zawarcia przez podwykonawcę **umowy z dalszym Podwykonawcą** (lub jej zmiany) jest wymagana **zgoda Zamawiającego i Wykonawcy.** W przypadku projektu umowy (zmiany) przedkładanego przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, konieczne jest złożenie

pisemnej zgody Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo (zmianę) o treści zgodnej z projektem umowy (zmiany) przekazanym Zamawiającemu.

15. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży wraz z kopią umowy o podwykonawstwo **odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy**, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
16. **Zasady** dotyczące zawierania i zmiany umów z Podwykonawcami mają odpowiednie zastosowanie **do dalszych Podwykonawców.**
17. W przypadku, gdy **projekt umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany umowy o podwykonawstwo, a także umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzane są w języku obcym,** Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku **kopii umowy o podwykonawstwo** – tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.

§ 13

Zabezpieczenia

1. Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości **10 %** wynagrodzenia ofertowego tj.**.....zł** w formie .....
2. Część zabezpieczenia, stanowiąca 30% ogólnej kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy zostanie zatrzymana celem pokrycia roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
3. Pozostałe 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy, gwarantujące zgodne z umową wykonanie robót, zostanie zwrócone w ciągu 30 dni po ich **odbiorze** (lub wygaśnie po upływie ważności gwarancji ubezpieczeniowej lub bankowej).Podstawę do **zwolnienia** zatrzymanej przez Zamawiającego **części zabezpieczenia** należytego wykonania umowy, w wysokości **70%**, stanowić będzie **protokół odbioru końcowego robót**.
4. Część stanowiąca zabezpieczenie z tytułu rękojmi zostanie zwrócona w ciągu 15 dni po **upływie okresu rękojmi za wady** (lub wygaśnie po upływie ważności gwarancji ubezpieczeniowej lub bankowej).
5. Zmiana formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy w trakcie realizacji umowy nie stanowi istotnej zmiany umowy w rozumieniu art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych.
6. Wykonawca ma obowiązek **zachować ciągłość zabezpieczenia** należytego wykonania umowy, a w szczególności **przedłużyć zabezpieczenie** z tytułu należytego wykonania umowy w przypadku gdy stan zaawansowania robót wskazywać będzie na to, iż wykonanie robót nastąpi po terminie **zakończenia realizacji przedmiotu umowy** przewidzianym w § 2 umowy. Przedłużenie winno obejmować okres niezbędny dla zakończenia realizacji robót i analogicznie przedłużenie okresu obowiązywania zabezpieczenia w czasie obowiązywania rękojmi za wady. Wykonawca ma obowiązek przedstawić Zamawiającemu **dokumenty potwierdzające ww. przedłużenie** najpóźniej na **7 dni** przed upływem okresu obowiązywania zabezpieczenia pod rygorem zapłaty kary umownej, wskazanej w § 14. **Na wniosek Wykonawcy Zamawiający może potrącić kwotę zabezpieczenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.**
7. W przypadku gdy okres rękojmi za wady przekracza 5 lat nieprzedłużenie zabezpieczenia (lub niewniesienie nowego zabezpieczenia) w trybie art. 150 ust. 7 ustawy Prawo zamówień publicznych na okres zabezpieczenia przekraczającego 5 lat traktowane będzie jako wada w rozumieniu rękojmi.

§ 14

Kary umowne

1. Strony przewidują zastosowania kar umownych w opisanych poniżej wypadkach i wysokościach.
2. **Wykonawca zapłaci kary umowne w poniższych przypadkach:**

1) **za odstąpienie** przez Zamawiającego lub Wykonawcę od umowy **z przyczyn zależnych od Wykonawcy** w wysokości **20 % szacunkowego wynagrodzenia brutto**, Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji do robót dotychczas wykonanych,
2) **za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy** w stosunku do terminu zakończenia realizacji przedmiotu umowy w wysokości **0,2 % szacunkowego wynagrodzenia brutto,** za każdy dzień zwłoki,
3) **za zwłokę w usunięciu wad** stwierdzonych przy odbiorze przedmiotu zamówienia lub w okresie rękojmi – w wysokości **0,2 % szacunkowego wynagrodzenia brutto** za każdy dzień zwłoki,
4) za **brak zapłaty wynagrodzenia** należnego zaakceptowanym Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom – **5 000,00 zł** za każde dokonanie przez Zamawiającego bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców,
5) za każdy **przypadek nieterminowej zapłaty wynagrodzenia** należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w wysokości **1 000,00 zł za każdy dzień opóźnienia**,
6) za **nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo,** której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości **3 000,00 złotych za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt umowy lub jej zmiany,**
7) za **nieprzedłożenie w terminie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo** lub jej zmiany w wysokości **3 000,00 złotych** za każdą nieprzedłożoną kopię umowy lub jej zmiany,
8) za **brak dokonania wymaganej** przez Zamawiającego **zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług** w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie, w wysokości **3 000,00 złotych za każdy przypadek**,
9) za **złamanie obowiązku zatrudnienia personelu na umowę o pracę lub uniemożliwienia kontroli tego wymogu** – za każdy taki przypadek w wysokości **5 000,00 zł,**
10) w przypadku **nieprzedłożenia dowodu przedłużenia zabezpieczenia należytego wykonania zamówienia** w trybie § 13 ust. 6 w wysokości **1 000,00 zł za każdy dzień opóźnienia,**
11) **za nieprzestrzeganie przepisów BHP i p.poż na placu budowy** – **500,00** zł za każdy przypadek stwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego,
12) za **brak utrzymania ładu i porządku zgodnie z § 4 ust. 5 pkt 4) i 5) lub uporczywe niewywiązywanie się z obowiązków zgodnie z § 4 ust. 5 pkt 11) i 12),** pomimo upomnienia przez inspektora nadzoru – **500,00 zł** za każdy przypadek,
13) za nieuzasadnione niezachowanie obowiązku zapewnienia **stałej obecności kierownika budowy,** pomimo upomnienia przez inspektora nadzoru inwestorskiego – **1 000,00 zł** za każdy przypadek,
14) za nieusunięcie przez Wykonawcę podwykonawcy (dalszego podwykonawcy) z terenu budowy, w przypadkach, o których mowa w § 12 ust. 3 i 4 w wysokości **1 000,00 zł za każdy dzień opóźnienia,**

3. Należne kary umowne mogą zostać **potrącane z wynagrodzenia** przysługującego Wykonawcy na podstawie pisemnego oświadczenia w tej sprawie złożonego mu przez Zamawiającego (noty księgowej).
4. Zamawiający zastrzega sobie **prawo do odszkodowania uzupełniającego**, przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości poniesionej szkody.
5. **Termin zapłaty kary umownej** wynosi **14 dni** od dnia **skutecznego doręczenia Wykonawcy noty księgowej.**

6. Zapłata kary umownej przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary umownej z płatności należnej Wykonawcy **nie zwalnia** Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków wynikających z umowy.

§15
Odbiory

1. Strony ustalają, że będą stosowane następujące **rodzaje odbiorów:**
1) odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu,
2) odbiór częściowy,
3) odbiór końcowy,
4) odbiór ostateczny po upływie okresu rękojmi.
2. **Odbioru robót zanikających oraz robót ulegających zakryciu** dokona inspektor nadzoru inwestorskiego w terminie **3 dni** od dnia zgłoszenia odbioru przez Wykonawcę wpisem do dziennika budowy. W przypadku niezgłoszenia do odbioru tych robót wykonawca na żądanie inspektora nadzoru inwestorskiego będzie zobowiązany na własny koszt do ich odkrycia i doprowadzenia do wymaganego stanu.
3. **Odbiór częściowy** danego etapu robót, dokonywany będzie według zasad określonych w § 10 ust. 9 -12.
4. **Odbiór końcowy** ma na celu przekazanie Zamawiającemu zrealizowanego przedmiotu umowy po sprawdzeniu jego należytego wykonania i przeprowadzeniu przewidzianych przepisami prawa badań, prób technicznych i innych.
5. **Gotowość do odbioru końcowego** Wykonawca zgłosi Zamawiającemu w formie pisemnej. Gotowość do odbioru końcowego przedmiotu umowy winno być zgłoszone również wpisem do dziennika budowy przez kierownika budowy. **Zapis ten musi być potwierdzony przez inspektora/rów nadzoru.** Zamawiający wyznaczy termin i **rozpocznie odbiór końcowy** w ciągu **7 dni** od daty zawiadomienia go o zgłoszeniu przez Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego i sprawdzenia przedstawionej dokumentacji powykonawczej, zawiadamiając o tym Wykonawcę na piśmie.
6. Odbioru końcowego dokona Komisja powołana przez Zamawiającego do odbioru robót i uprawniony przedstawiciel Wykonawcy.
7. Najpóźniej w dniu odbioru zakończenia czynności odbioru końcowego robót Wykonawca przekaże Zamawiającemu wszystkie **dokumenty świadczące o jakości wbudowanych materiałów,** w tym certyfikaty, atesty, deklaracje zgodności i gwarancje udzielone przez producentów użytych do budowy materiałów i urządzeń.
8. Z czynności odbioru, sporządza się **protokół** zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, a w szczególności ujawnione wady, jak też ewentualne wyznaczenie terminów na ich usunięcie.
9. W razie stwierdzenia w toku czynności odbioru **wad przedmiotu odbioru** Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
1) jeżeli **wady nadają się do usunięcia** możne odmówić odbioru do czasu ich usunięcia,
2) jeżeli **wady nie nadają się do usunięcia** to:
a) jeżeli **nie uniemożliwiają one użytkowania** przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie,
b) jeżeli wady **uniemożliwiają użytkowanie** zgodnie z przeznaczeniem Zamawiający może odstąpić od umowy lub zażądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi w zakresie istniejących wad.
10. Wykonawca obowiązany jest do **pisemnego zawiadomienia** Zamawiającego **o usunięciu wad.**
11. Zamawiający wyznaczy **ostateczny termin odbioru robót** i przystąpi do odbioru w terminie 7 dni licząc od otrzymania zawiadomienia o usunięciu wad.

12. Zamawiający może **przerwać czynności odbioru** w przypadku stwierdzenia w przedmiocie odbioru wad **uniemożliwiających użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem, aż do czasu usunięcia tych wad.**
13. **Odbiór ostateczny** jest dokonywany przez Zamawiającego i przedstawiciela Wykonawcy w formie **protokołu ostatecznego odbioru** po usunięciu wszystkich wad ujawnionych w okresie rękojmi. Zwalnia on Wykonawcę ze wszystkich zobowiązań wynikających z tytułu rękojmi.
14. Zamawiający wyznaczy datę odbioru, o której mowa w ust 13 odpowiednio **przed upływem terminu rękojmi.**
15. Zamawiający powiadomi pisemnie Wykonawcę o wyznaczonym terminie odbioru ostatecznego.
16. **Po protokolarnym potwierdzeniu usunięcia wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub odbiorze ostatecznym** rozpoczyna swój bieg termin zwrotu lub zwolnienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

§ 16

Rękojmia za wady

1. **Okres rękojmi** na wykonane roboty strony **rozszerzają** na:…….. od dnia końcowego odbioru robót.
2. W przypadku **wad wykrytych w ostatnim roku rękojmi** uprawnienia i roszczenia Zamawiającego z tytułu rękojmi ulegają **przedłużeniu do czasu ich usunięcia**.
3. Wykonawca zobowiązuje się wobec Zamawiającego do spełnienia wszelkich roszczeń wynikłych z tytułu nienależytego wykonania przedmiotu umowy na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu cywilnego dotyczących rękojmi za wady.
4. W okresie rękojmi Wykonawca zobowiązuje się do **niezwłocznego przystąpienia do usunięcia wad w terminie nie późniejszym niż 7 dni** od pisemnego zgłoszenia przez Zamawiającego oraz ich **usunięcia w terminie uzgodnionym z Zamawiającym nie dłuższym niż 60 dni.** Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w uzgodnionym terminie, Zamawiający może zlecić ich usunięcie na koszt i odpowiedzialność Wykonawcy.

§ 17

Odstąpienie od umowy

1. Oprócz przypadków wymienionych w Kodeksie cywilnym i ustawie Prawo zamówień publicznych **Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy z przyczyn zależnych od Wykonawcy**, jeżeli Wykonawca:

1) bez uzasadnionych przyczyn **nie rozpoczął robót w ciągu 14 dni od dnia przekazania ternu budowy lub** Wykonawca nie realizuje z przyczyn leżących po jego stronie przedmiotu umowy i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni, chyba że przerwa jest uzasadniona technologicznie lub jest przewidziana w harmonogramie rzeczowo-finansowym,
2) Wykonawca **wykonuje roboty niezgodnie z umową, dokumentacją projektową bez akceptacji Zamawiającego**, a Zamawiający bezskutecznie wezwał go do wykonywania umowy zgodnie z umową i upłynął termin wskazany w wezwaniu,
3) **podzleca całość robót** lub dokonuje **cesji** umowy lub jej części **bez zgody** Zamawiającego,
4) w przypadku o którym mowa w § 15 ust. 9 pkt 2 ppkt b).
5) nastąpiły **okoliczności o charakterze prawnym lub ekonomicznym**, powodujące brak możliwości dalszej działalności gospodarczej Wykonawcy, w szczególności jeśli złożony został wniosek o ogłoszenie upadłości Wykonawcy lub zostało zlikwidowane przedsiębiorstwo Wykonawcy.

2. **Odstąpienie** od umowy nastąpi w formie pisemnej pod rygorem nieważności, w terminie 30 dni od daty powzięcia wiadomości o przyczynie odstąpienia i musi zawierać uzasadnienie.

3. W razie odstąpienia od umowy strony dokonają **odbioru wykonanych robót** na poniższych zasadach:

1) **Wykonawca zobowiązany będzie:**

a) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy sporządzić, przy udziale Zamawiającego, szczegółowy protokół inwentaryzacji wykonanych robót w toku według stanu na dzień odstąpienia,

b) zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt Wykonawcy, jeżeli odstąpienie od umowy następuje z przyczyn od niego zależnych,

c) w razie, gdy Wykonawca nie zabezpieczy przerwanych robót lub nie sporządzi protokołu wskazanego w punkcie a), Zamawiający może powierzyć wykonanie zabezpieczenia innej osobie i żądać zwrotu od Wykonawcy kosztów poniesionych z tego tytułu.

d) zgłosić Zamawiającemu odbiór wykonanych robót, odbiór będzie przeprowadzony odpowiednio, według zasad wskazanych w § 15,

e) uporządkować terenu budowy i usunąć urządzenia i materiały przez niego dostarczone lub wzniesione na potrzeby realizacji zamówienia,

f) wykonać inwentaryzację powykonawczą wykonanych robót wraz z mapą inwentaryzacyjną i przekazać Zamawiającemu na koszt Wykonawcy, jeżeli odstąpienie od umowy następuje z przyczyn zależnych od niego,

2) Zamawiający w razie odstąpienia od umowy obowiązany będzie do:

a) dokonania odbioru wykonanych robót przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za te roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia i odebrane,

b) przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy,

c) odkupienia materiałów, konstrukcji lub urządzeń określonych w ust. 3 pkt 1) lit. e) niniejszego paragrafu umowy, wykonanych bądź nabytych dla realizacji przedmiotu umowy, jeżeli odstąpienie od umowy następuje z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, chyba że wykonawca wyrazi zgodę na ich zatrzymanie.

§ 18

Zmiana Umowy

1. Umowa może zostać zmieniona w przypadkach i na zasadach wskazanych w art. 144 ustawy pzp.
2. Ponadto, postanowienia niniejszej umowy dotyczące **terminu realizacji**, będą mogły zostać zmienione w stosunku do jej treści, jeżeli wystąpią następujące okoliczności:

1) wystąpi **zmiana przepisów prawnych** istotnych dla realizacji przedmiotu umowy i mająca wpływ na zakres lub termin wykonania przedmiotu zamówienia,

2) **organ administracji publicznej lub inna upoważniona instytucja nie wydała decyzji lub warunków technicznych lub innego dokumentu** niezbędnego do prawidłowej realizacji przedmiotu umowy w terminie ustawowo przewidzianym dla danej czynności, jeśli nastąpiło to z przyczyn niezależnych od Wykonawcy a przedłużenie ma wpływ na termin realizacji umowy,

3) **przedłużenie się czasu uzyskania uzgodnień, opinii lub zgód gestorów sieci lub innych podmiotów lub osób,** takich jak np.: zajęcie pasa drogowego, dopuszczenie przez gestorów do prac na sieciach, uzgodnienie tymczasowego projektu organizacji ruchu, zawarcie z gestorami umów o usunięcie kolizji z sieciami, udostępnienie nieruchomości dla realizacji przedmiotu zamówienia, jeśli nastąpiło to z przyczyn niezależnych od Wykonawcy a przedłużenie ma wpływ na termin realizacji umowy,

4) jeżeli przyczyny będące następstwem **okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi wyłącznie Zamawiający**, w szczególności: nieterminowego przekazania terenu budowy, konieczności zmian dokumentacji projektowej w zakresie, w jakim miały one lub będą mogły mieć wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia przedmiotu umowy,

5) wystąpią **niesprzyjające warunki atmosferyczne** uniemożliwiające prawidłowe wykonanie robót z powodu technologii realizacji robót określonej: umową, normami lub innymi przepisami,

wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania robót w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,

6) wystąpi konieczność wykonania **robót zamiennych** lub innych robót niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy ze względu na zasady wiedzy technicznej, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu umowy,
7) wystąpi niebezpieczeństwo **kolizji** z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
8) wystąpi **brak możliwości wykonywania robót** z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, w szczególności z powodu niedopuszczenia do ich wykonywania lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, lub też konieczności wstrzymania robót wynikającej bezpośrednio z przepisów prawa,
9) wystąpią **warunki geologiczne, geotechniczne lub hydrologiczne** odbiegające w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej, **znaleziska archeologiczne, niewybuchy lub niewypały** , niezinwentaryzowane lub błędnie zinwentaryzowane sieci, instalacje lub inne obiekty budowlane, które skutkują lub mogą skutkować niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu umowy,
10) wystąpi **siła wyższa** uniemożliwiająca wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z jej postanowieniami, tj.: niezależnego od Stron losowego zdarzenia zewnętrznego, które było niemożliwe do przewidzenia w momencie zawarcia Umowy i któremu nie można było zapobiec mimo dochowania należytej staranności,
11) **innych istotnych okoliczności niezawinionych przez Wykonawcę i niewymienionych powyżej a wpływających na termin realizacji zamówienia**, w szczególności: trudności w pozyskiwaniu materiałów budowlanych, urządzeń i innych czynników niezbędnych dla prawidłowej realizacji umowy, których nie można było przewidzieć przed jej podpisaniem.

3. Umowa może ulec zmianie w **zakresie przedmiotu** oraz **innych postanowień umowy w następujących sytuacjach:**

1) konieczności zrealizowania jakiejkolwiek części robót, objętej przedmiotem umowy, przy zastosowaniu **odmiennych rozwiązań technicznych, materiałowych lub technologicznych,** niż wskazane w dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzonych wad tej dokumentacji, zmiany stanu prawnego lub technologii w oparciu, o które je przygotowano, gdyby zastosowanie pierwotnych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu umowy,
2) wystąpienia **warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych** odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu umowy,
3) wystąpienia **warunków terenu budowy** odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej, w szczególności napotkania niezinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych,
4) wystąpi konieczność wykonania **robót zamiennych** lub innych robót niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy ze względu na konieczność usunięcia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
5) sytuacja, w której **wykonanie pełnego zakresu robót nie będzie konieczne**(możliwość ograniczenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy) w sytuacji gdy wykonanie danych robót będzie zbędne do prawidłowego tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy.

4. W przypadkach wskazanych w ustępie 3 pkt 1) - 4) Wykonawca będzie miał prawo do wystąpienia o **zwiększenie wysokości wynagrodzenia.**

5. **W przypadkach wskazanych w ust. 2 i 3 podstawą** do wnioskowania o zmianę umowy będzie **protokół konieczności**, określający zakres rzeczowo-finansowy zmian, sporządzony przez stronę zgłaszającą potrzebę zmiany, podpisany przez inspektora nadzoru inwestorskiego i kierownika budowy. **W zależności od okoliczności protokół konieczności powinien określać przede wszystkim:**

a) uzasadnienie konieczności dokonania zmian, w szczególności ze wskazaniem stosownych zapisów umowy lub ustawy Prawo zamówień publicznych,
b) wykaz robót dodatkowych, zamiennych lub zaniechanych,
c) propozycję wysokości zwiększenia (w przypadku robót dodatkowych lub zamiennych) lub zmniejszenia (w przypadku robót zaniechanych) wynagrodzenia Wykonawcy, w oparciu o kosztorys przedstawiony przez Wykonawcę,
d) propozycję zmiany terminu realizacji umowy.

§ 19

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy **Kodeksu cywilnego** oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.
2. **Spory** między stronami mogące wyniknąć w trakcie realizacji umowy rozstrzygać będzie **Sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego**.
3. Wykonawca zobowiązany jest do zachowania **poufności** wszystkich informacji dotyczących działalności Zamawiającego, o których dowiedział się w trakcie realizacji niniejszej umowy, jak również do pozostawienia w stanie nienaruszonym wszelkich materiałów, z którymi z racji wykonywania umowy mógł się zetknąć, w szczególności Wykonawca nie będzie bez wiedzy Zamawiającego udzielał, przedstawicielom mediów publicznych i prywatnych, informacji o realizacji umowy w czasie jej trwania.
4. Umowę niniejszą sporządzono w **2 jednobrzmiących egzemplarzach**, z przeznaczeniem po 1 egzemplarzu dla Zamawiającego i dla Wykonawcy.

Zamawiający Wykonawca